

MUZEUM MARTYROLOGICZNE W ŻABIKOWIE

ul. Niezlomnych 2, 62-030 Luboń | tel. +48 61 813-06-81, fax. +48 61 810-34-11
e-mail: muzeum@zabikowo.eu | www.zabikowo.eu

INSTYTUCJA KULTURY SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

ODDZIAŁ:

muzeum
KULMHOF
W CHELMNIE NAD NEREM

Chelmino 59 A, 62-660 Dąbie
Tel.: +48 63 271 94 47
Tel. kom.: 695 003 137
e-mail: muzeum@chelmino-muzeum.
www.chelmino-muzeum.eu

OFERTA EDUKACYJNA DLA SZKÓŁ

Muzeum Martyrologiczne w Żabikowie

MUZEUM

**MUZEUM MARTYROLOGICZNE
W ŻABIKOWIE**

**ul. Niezłomnych 2, 62-031 Luboń
tel. 61 813 06 81,
e-mail: muzeum@zabikowo.eu
www.zabikowo.eu**

[Umawianie wizyt: rezerwacje@zabikowo.eu](mailto:rezerwacje@zabikowo.eu)

Drodzy nauczyciele,

oddajemy w Wasze ręce ofertę edukacyjną Muzeum Martyrologicznego w Żabikowie na rok szkolny 2023/2024.

Mamy nadzieję, że będzie ona dla Państwa interesująca, atrakcyjna pod względem dydaktycznym, a dla uczniów rozwijająca i pobudzająca zainteresowanie tematyką II wojny światowej, a w szczególności okupacją niemiecką na terenach dzisiejszej Wielkopolski.

Przygotowana przez nas oferta edukacyjna składa się z lekcji muzealnych, oprowadzania po wystawach stałych, warsztatów, wykładów i wizyt studyjnych. Dodatkowo w kwietniu 2023 r. oraz 2024 r. przygotowaliśmy ofertę spaceru tematycznego „Śladami poznańskich Żydów”, który skierowany jest dla grup szkolnych. Nasz dział pedagogiczny otwarty jest na indywidualne projekty dla szkół, w czasie których wspólnie będziemy badać zaproponowany temat. Dla grup, które nie będą mogły dotrzeć do Muzeum przygotowaliśmy ofertę on-line. Działalność edukacyjna skierowana jest dla uczniów starszych klas szkoły podstawowej (VII, VIII) oraz ponadpodstawowej.

Wizyta edukacyjna w Miejscu Pamięci powinna być poprzedzona merytorycznym przygotowaniem uczniów przez nauczycieli, opiekunów grup. Nie powinna być traktowana jako wstęp do lekcji lecz jako uzupełnienie podejmowanego zagadnienia. Równie ważne jest przygotowanie emocjonalne, aby uczniom łatwiej było zrozumieć szczególny charakter tego miejsca.

Spis treści

O muzeum	5
Misja Muzeum	6
Jak umówić się na spotkanie w Muzeum?	8
Cennik	9
Jak dojechać do Muzeum?	10
Wystawy stałe	11
Wystawy on-line	13
Lekcje muzealne	16
Wykłady tematyczne	19
Warsztaty	20
Ścieżka dydaktyczna	21
Uroczystości upamiętniające	22
Pobyty studyjne	23
Projekty indywidualne dla szkół	24
Oferta edukacyjna on-line	25
Wydawnictwa	26
Materiały dydaktyczne	30
Konkurs	31
Praktyki i wolontariat	32
Workcamp	33

O Muzeum

Muzeum Martyrologiczne w Żabikowie założone zostało w 1979 r. swoje zadania statutowe realizuje poprzez opiekę nad terenami i obiektami będącymi pozostałością po obozach niemieckich funkcjonujących w latach 1941 – 1945, a są – to:

- Obozy pracy przymusowej dla Żydów; przede wszystkim, tzw. *Reichsautobahn – Lager Poggenburg* - Obóz autostradowy Rzeszy w Żabikowie.
- Obóz karno-śledczy, tzw. *Polizeigefängnis der Sicherheitspolizei und Arbeitserziehungslager in Posen-Lenzingen* (PGuAEL) – Więzienie Policji Bezpieczeństwa i Wychowawczy Obóz Pracy w Żabikowie.
- Niemiecki obóz zagłady Kulmhof w Chełmnie nad Nerem

Misja Muzeum

Muzeum Martyrologiczne w Żabikowie, istniejące od 1979 r., usytuowane jest na terenie byłego niemieckiego więzienia policji bezpieczeństwa i obozu karno-wychowawczego. Jest instytucją kultury samorządu województwa wielkopolskiego. Sprawuje – na obszarze swego działania – statutową opiekę nad Miejscami Pamięci, którymi są tereny i obiekty byłych obozów i miejsc zagłady.

Misją Muzeum jest zachowanie pamięci o ofiarach zbrodni niemieckich, dokonanych na terenie Wielkopolski, prowadzenie działalności wystawienniczej, naukowej, edukacyjnej oraz ochrona i konserwacja relikwów poobozowych. W sposób szczególny Muzeum dokumentuje historię pierwszego niemieckiego nazistowskiego obozu zagłady Kulmhof w Chełmnie nad Nerem, obozu w Żabikowie oraz 144 obozów pracy przymusowej dla Żydów w Wielkopolsce.

Muzeum współdziała z innymi muzeami, krajowymi i zagranicznymi ośrodkami naukowo-badawczymi oraz stowarzyszeniami mającymi podobne cele.

Dzisiejsza przestrzeń muzealna w Żabikowie (około 3 ha), rozciągająca się na długości prawie 0,5 km bezpośrednio wzdłuż autostrady A2 – upamiętniona jest również pomnikami związanymi z martyrologią Polaków i innych narodowości. Substancję muzealną uzupełniają relikty poobozowe: studnia, fundamenty zabudowań i fragment muru ogrodzenia stanowiący Ścianę Śmierci. Poza terenem byłego obozu znajduje się budynek Muzeum, rozbudowany na fundamentach baraku poobozowego i po-zostałościach wili komendanta, który spełnia wszystkie warunki zachowania i upamiętnienia substancji muzealnej.

Godziny otwarcia Muzeum Martyrologicznego w Żabikowie

wtorek – piątek: 9:00 – 15:00
sobota – niedziela: 10:00 – 14:00
poniedziałek: nieczynne

Wstęp do Muzeum – BEZPŁATNY

Jak umówić się na spotkanie w Muzeum?

Ze względu na specyfikację zajęć i na przekazywanie treści, grupa nie powinna przekraczać 30 osób (jedna klasa).

Przed uzgodnionym spotkaniem, konieczna jest informacja pisemna, zawierająca: rodzaj wybranych zajęć, nazwę i numer szkoły, dane do faktury (NIP), nazwisko nauczyciela, wielkość grupy oraz godzinę przybycia

Zajęcia organizowane są od wtorku do piątku,
w godz. 9:00 – 14:30

Muzeum nie pokrywa kosztów związanych z dojazdem na lekcje muzealne.

Zgłoszenia należy kierować na adres e-mail Muzeum:

rezerwacje@zabikowo.eu

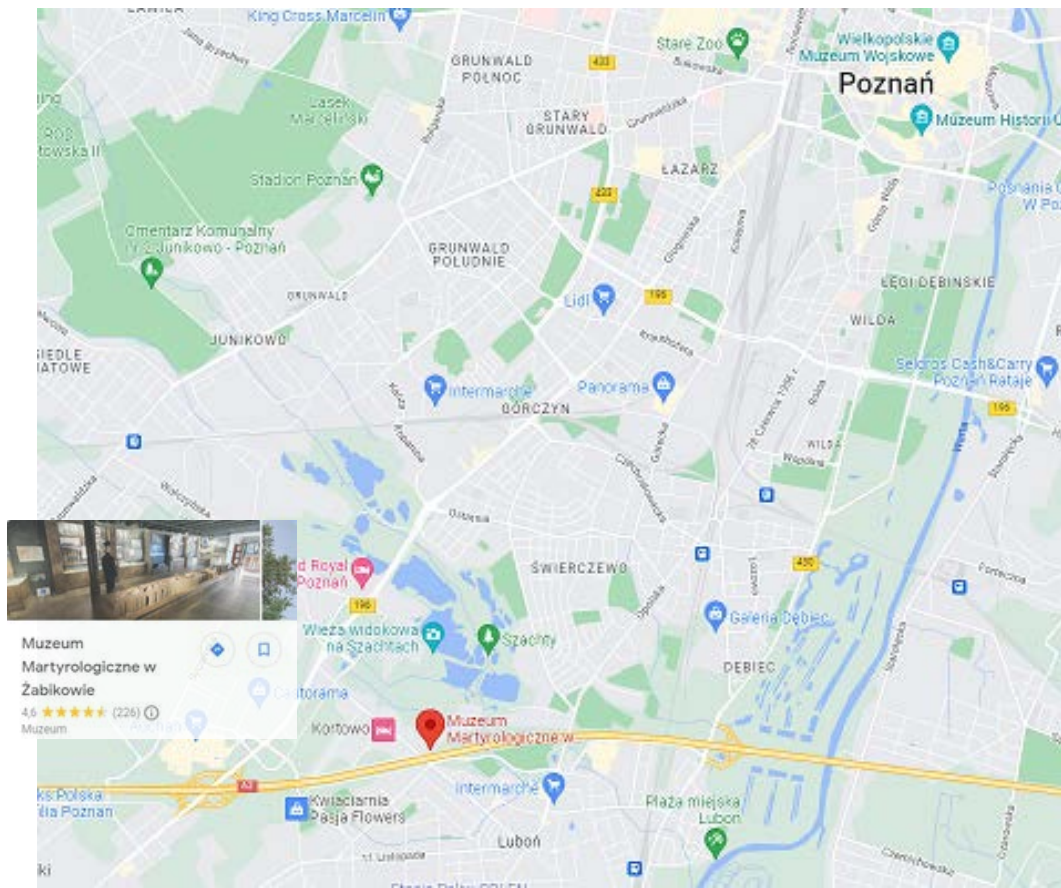
Cennik dla grup zorganizowanych

(min. 10 max. 30 os.)

Oprowadzanie po wystawach stałych z przewodnikiem j.polski / j.angielski	40 zł/ 50 zł
Oprowadzanie po terenie byłego obozu karno-śledczego w Żabikowie z przewodnikiem j.polski / j.angielski	20 zł/ 30 zł
Lekcje muzealne z warsztatem	80 zł
Lekcje muzealne bez warsztatu	50 zł
Wykłady tematyczne	40 zł
Warsztaty	50 zł
Pobyty studyjne	90 zł
Projekty indywidualne dla szkół	Ustalane indywidualnie
Wirtualne oprowadzanie po wystawach stałych z przewodnikiem (spacer 3D) j.polski / j.angielski	30 zł/ 40 zł
Lekcja muzealna on-line	40 zł
Wykład on-line	50 zł

Jak dojechać do Muzeum?

Adres:

ul. Niezłomnych 2, 62-030 Luboń k/Poznania

tel: +48 61 813-06-81

KOMUNIKACJA MIEJSKA MPK:

Najbliższy przystanek o nazwie Luboń/Unijna usytuowany jest 300 m od muzeum.

linie autobusowe:

-z Górczyn PKM: 610, 702, 616

-z Dębiec PKM: 611

SAMOCHODEM:

Muzeum znajduje się w miejscowości Luboń usytuowanej na południowych przedmieściach Poznania.

PARKING:

Na terenie Muzeum znajduje się całoroczny, samoobsługowy parking niestrzeżony

Zwiedzanie Muzeum

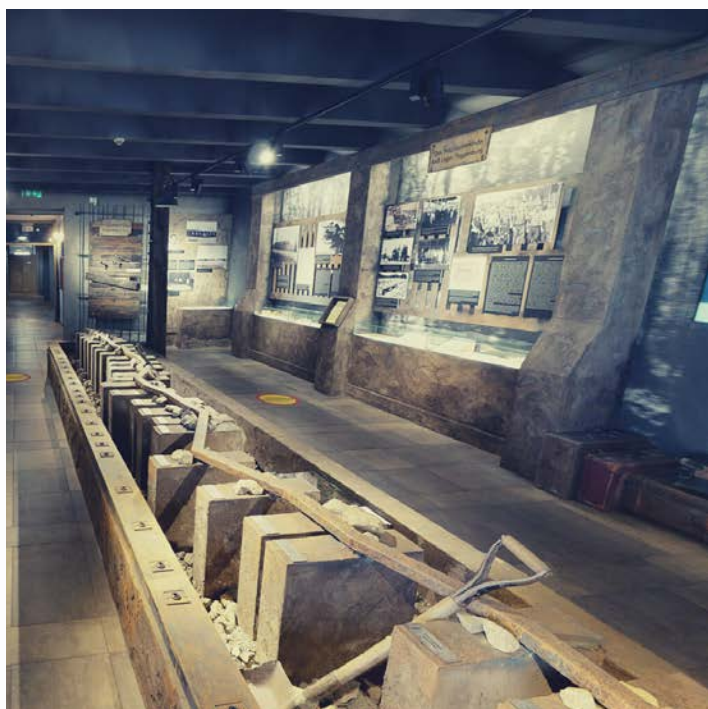
Zwiedzanie Miejsca Pamięci obejmuje oprowadzenie po terenach poobozowych i muzealnych ekspozycjach historycznych.

Wystawy stałe:

Więzienie Policji Bezpieczeństwa i Wychowawczy Obóz Pracy.

Ekspozycja zapoznaje zwiedzających z historią obozu funkcjonującego w Żabikowie w latach 1943-1945. Na wystawie prezentujemy materiał ikonograficzny oraz pozostałości z okresu istnienia obozu, jak: dokumenty, przedmioty codziennego użytku, w tym wykonanie m.in. przez samych więźniów.

czas oprowadzania ok. 60 minut

Obozy pracy przymusowej dla Żydów.

Na ekspozycji przedstawiamy budowę autostrady z Frankfurtu nad Odrą do Poznania, pracę i życie codzienne więźniów. Zgromadzone na ekspozycji materiały archiwalne ikonograficzne pochodzą ze zbiorów Muzeum Martyrologicznego w Żabikowie, a także archiwów polskich i niemieckich.

czas oprowadzania ok. 30 minut

Teren byłego obozu karno-śledczego w Żabikowie

Walorem historycznym Miejsca Pamięci-Muzeum Martyrologicznego w Żabikowie są zachowane tereny i relikty poobozowe.

czas oprowadzania ok. 40 minut.

Teren byłego obozu udostępniany jest zwiedzającym w godzinach

8-17

od maja do września

8-16

od października do kwietnia

Zwiedzanie z pracownikiem merytorycznym może mieć różne warianty (wystawy stałe, teren poobozowy - całość ok. 2h)

W celu ustalenia konkretnych potrzeb prosimy o kontakt z Muzeum.

rezerwacje@zabikowo.eu

tel: +48 61 813-06-81

Regulamin zwiedzania znajduje się [TUTAJ](https://zabikowo.eu/dla-zwiedzajacych/regulamin-zwiedzania-muzeum) [<https://zabikowo.eu/dla-zwiedzajacych/regulamin-zwiedzania-muzeum>]

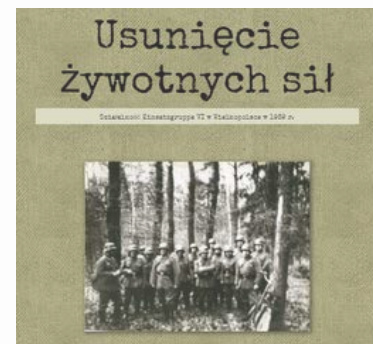

Wystawy on-line

Usunięcie żywotnych sił - Działalność Einsatzgruppe VI w Wielkopolsce w 1939 r.

Wystawa przedstawia politykę okupanta niemieckiego wobec Polaków w Wielkopolsce w okresie zarządu wojskowego w 1939 r., w ramach działań określanych przez Niemców jako tzw. „polityczne oczyszczanie gruntu” (*Politische Flurbereinigung*). Zagłada polskich elit w 1939 r., w tym przedstawiciele wielkopolskiej inteligencji, była początkiem eksterminacji, której Trzecia Rzesza dokonała na obywatelach państwa polskiego.

Oglądając wystawę dowiedzą się Państwo m.in. czym była i po co powstała Einsatzgruppen VI - prężnie działająca grupa operacyjna funkcjonująca na terenie Wielkopolski w czasie okupacji niemieckiej.

Odrywamy się od rzeczywistości - twórczość artystyczna więźniów w zbiorach Muzeum Martyrologicznego w Żabikowie

Wystawa ma na celu ukazanie kolorów w świecie pełnym ponurych i mrocznych wydarzeń. Kolorów, które więźniowie obozu karno-śledczego w Żabikowie sami wprowadzali w świat zamknięty za ogrodzeniem z drutu kolczastego.

Jak sztuka może być zestawiona w jednym zdaniu wraz ze słowem obóz koncentracyjny? Na to i wiele innych nurtujących pytań odpowiedzi znajdą Państwo w przygotowanej przez Muzeum Martyrologiczne w Żabikowie wystawie on-line.

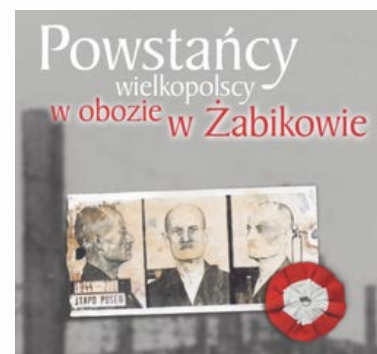
Likwidacja obozu karno-śledczego w Żabikowie i ewakuacja więźniów do KL Sachsenhausen (styczeń - luty 1945 r.).

Wystawa przedstawia likwidację więzienia Radogoszcz w Łodzi, obozu zagłady Kulmhof w Chełmnie nad Nerem, a także ewakuację więzienia przy ul. Młyńskiej w Poznaniu. Ukazuje sytuację wojenną w styczniu 1945 r. w Kraju Warty oraz wydarzenia związane z ostatnim okresem funkcjonowania obozu karno-śledczego w Żabikowie. Na podstawie wspomnień byłych więźniów wytyczona została trasa, którą ewakuowano ich w głąb Rzeszy. Opisujemy warunki, w jakich przebiegała ewakuacja oraz przedstawiamy losy więźniów.

Powstańcy Wielkopolscy w obozie w Żabikowie

Wystawa upamiętnia uczestników zrywu powstańczego Wielkopolan, osadzonych podczas II wojny w obozie karno-sędziwym w Żabikowie. W pierwszej części wystawy przedstawione zostało kalendarium wydarzeń powstańczych w latach 1918–1919, represje wobec powstańców wielkopolskich na początku okupacji niemieckiej i okoliczności ich osadzenia w obozie w Żabikowie. Kolejna część zawiera noty biograficzne osadzonych w Żabikowie powstańców. Na wystawie przedstawiono także pamiątki po dr. Konradzie Kolszewskim i Walentym Bayerze.

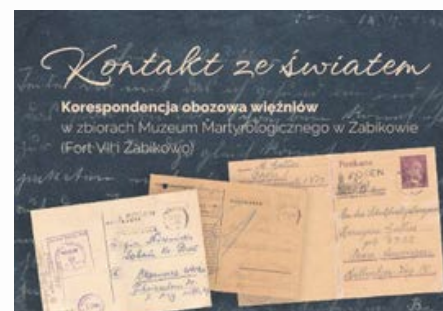

Kontakt ze światem. Korespondencja obozowa więźniów w zbiorach Muzeum Martyrologicznego w Żabikowie (Fort VII i Żabikowo)

W Muzeum Martyrologicznego w Żabikowie znajdują się bogate zbiory korespondencji obozowej przesłanej przez więźniów do rodzin z obozu w Żabikowie, Forcie VII w Poznaniu oraz obozów koncentracyjnych.

Te cenne archiwalia wzbogacają listy wysyłane do bliskich z więzienia przy ul. Młyńskiej, z więzienia w Rawiczu czy obozu przesiedleńczego dla ludności polskiej na Główniej w Poznaniu. Znaczący zbiór stanowi także korespondencja doręczana do rodzin w sposób nielegalny - grypsy.

Wszystkie pozyskane źródła archiwalne są niezwykle ważnym materiałem zarówno pod względem historycznym, jak i naukowym. Stanowią indywidualny zapis historii więźnia. Poprzez analizę korespondencji obozowej można ustalić „drogę obozową” osadzonego, poznać realia życia „za drutami” oraz zasady prowadzenia korespondencji i komunikacji z najbliższymi.

Lekcje muzealne

Lekcje muzealne skierowane są do różnych grup odbiorców. Ofertę kierujemy do uczniów od 13. roku życia. W trakcie zajęć wykorzystujemy różne metody aktywizujące oraz atrakcyjne i interesujące środki dydaktyczne.

Działalność dydaktyczna prowadzona w Miejscu Pamięci - Muzeum Martyrologicznym w Żabikowie jest uzupełnieniem programu edukacyjnego realizowanego w szkołach na różnych szczeblach nauczania. Kluczowy jest aktywny udział młodzieży.

Proponujemy 5 tematów lekcji, których poziom dostosowujemy do percepcji grupy. Podczas ich trwania, wykorzystując treści zawarte na ekspozycji muzealnej oraz przygotowane przez nas materiały, chcemy rozmawiać z młodzieżą o historii, ale również o tym, co dotyczy nas współcześnie.

Do każdej lekcji przewidywany jest warsztat. Uczestnicy samodzielnie, z użyciem zdobytej wiedzy wykonają zaproponowane zadania. Ich celem będzie dogłębne zrozumienie i doświadczenie omawianego tematu.

Wszystkie zajęcia prowadzimy w j. polskim lub j. angielskim.

1. Zagłada przez pracę. Obozy pracy przymusowej dla Żydów

lekcja dla szkół podstawowych (VII,VIII klasa) i ponadpodstawowych

Podczas lekcji przyjrzymy się procesowi eksterminacji pośredniej ludności żydowskiej. Na podstawie relacji Ocalałych poznamy historię byłych więźniów obozów autostradowych w szczególności RAB Poggenburg. Dowiemy się czym była praca w procesie eksterminacji i dlaczego ucieczka nie miała sensu?

W trakcie warsztatu przyjrzymy się i przeanalizujemy fotografie przedstawiające różne etapy eksterminacji Żydów.

czas trwania: ok. 45 minut (bez warsztatu), 90-120 minut (z warsztatem).

2. Historie osobiste - losy więźniów obozu karno-śledczego w Żabikowie

lekcja dla szkół podstawowych (VII,VIII klasa) i ponadpodstawowych

Lekcja jest oparta na relacjach byłych więźniów obozu karno-śledczego w Żabikowie. Posługując się materiałami źródłowymi poznamy historię ludzi z różnych środowisk, których drogi ostatecznie spotkały się w obozie.

W trakcie warsztatu plastycznego uczestnicy zachęcani zostaną do stworzenia haftowanego patchworku symbolizującego indywidualizm i jednocześnie zbiorowość osadzonych w obozie. Celem tego zadania będzie dogłębne zrozumienie mikrohistorii w kontekście okupacyjnym.

czas trwania: ok. 45 minut (bez warsztatu), 90-120 minut (z warsztatem).

3. Polak jako "podpopieczny" Rzeszy Niemieckiej

lekcja dla szkół podstawowych (VII,VIII klasa) i ponadpodstawowych

Specyficzne położenie Polaków w Kraju Warty znacząco różniło się od polityki ludnościowej w Generalnym Gubernatorstwie. W czasie lekcji poznamy zasady obowiązujące polskie społeczeństwo na terenach okupowanej Wielkopolski.

Warsztat oparty jest na materiałach archiwalnych, z których dowiemy się w jaki sposób Polacy wyrażali opór wobec okupanta niemieckiego oraz jak kształtowały się ich postawy patriotyczne.

czas trwania: ok. 45 minut (bez warsztatu), 90-120 minut (z warsztatem).

4. Propaganda - zrozumienie mechanizmów

lekcja dla szkół ponadpodstawowych

W czasie zajęć skupimy się na wykorzystywaniu przez systemy totalitarne propagandy wobec dyskryminowanych grup społecznych, próbując wpisać ją we współczesny kontekst dyskursu polityczno-społecznego. Lekcja przybliży mechanizmy propagandy, jednocześnie zostawiając przestrzeń na przemyślenia dotyczące wpływu propagandy oraz jej konsekwencji.

Przewidywany warsztat antydyskryminacyjny polegać będzie na własnoręcznym tworzeniu manifestów.

czas trwania: ok. 45 minut (bez warsztatu), 90-120 minut (z warsztatem).

5. Historia obozu karno-śledczego w Żabikowie

lekcja dla szkół podstawowych (VII,VIII klasa) i ponadpodstawowych

Podstawowa lekcja przybliżająca proces powstawania obozu w Żabikowie, warunki w nim panujące oraz sylwetki osób tam więzionych. Uczniowie poznają specyfikę podziału obozu na Więzienie Policji Bezpieczeństwa i Wychowawczy Obóz Pracy. Uczestnicy dowiedzą się jakie kary groziły Polakom m.in. za niestawienie się w pracy. Lekcja prowadzona w oparciu o kartę pracy.

czas trwania: ok. 45 minut (bez warsztatu), 90-120 minut (z warsztatem).

Czas realizacji lekcji muzealnych: wtorek - piątek 9.00 - 14.30

cena: 50 zł (bez warsztatu)/ 90 zł (z warsztatem)

**Zgłoszenia należy kierować na adres e-mail Muzeum:
rezerwacje@zabikowo.eu**

Wykłady tematyczne

Wykłady proponowane przez Muzeum są przeznaczone dla starszej młodzieży i dorosłych. Mogą być zarówno ogólnymi wprowadzeniami do tych zagadnień, jak i poruszać bardziej szczegółowe kwestie. Zajęcia zawsze przygotowywane są dla konkretnej grupy, w zależności od potrzeb i zainteresowań.

Proponujemy następujące tematy:

- Polityka Trzeciej Rzeszy wobec narodu polskiego w tzw. Kraju Warty
- Obozy pracy przymusowej dla Żydów w okupowanej Wielkopolsce w latach 1941-1943
- Aresztowania przedstawicieli wielkopolskich elit we wrześniu – październiku 1939 r.
- Fort VII i Żabikowo – wspólna historia obozów gestapo w Poznaniu
- Kontakt ze światem. Korespondencja obozowa więźniów w zbiorach Muzeum Martyrologicznego w Żabikowie (Fort VII i Żabikowo)

Czas realizacji: wtorek - piątek 9.00 - 14.30

cena: 40 zł

Czas trwania: ok. 45 min.

Warsztaty

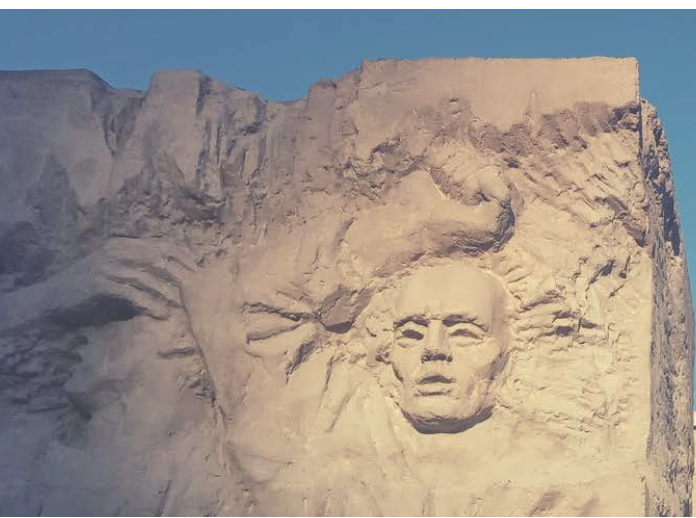
Warsztaty stwarzają okazje do rozmowy na ważne tematy. W trakcie zaproponowanych działań uczestnicy zapoznają się z tematem przewodnim oraz aktywnie przyswajają wiedzę poprzez doświadczenia. Co ważne pobudzają krytyczne myślenie oraz pozwalają na wyrażenie własnych uczuć i myśli. Proponujemy dwa tematy:

- **Obrazy z miejsca pamięci**

Uczestnicy w trakcie warsztatu wykonają rysunki sytuacyjne przedstawiające postacie, otoczenie, sytuację lub tekst opisowy na przeźroczystej pleksi. Wykonane prace zostaną nałożone jak kadry na obrazy miejsc pamięci w otoczeniu muzeum i w jego wnętrzach. Następnie zostaną wykonane fotografie będące połączeniem sytuacji dopowiedzianych, uzupełnionych o komentarz lub rysunek do miejsca które zmieniło swój pierwotny charakter. Poprzez to działanie chcemy zainicjować dyskusję dotyczącą pamięci miejsca, które wciąż zmienia swój wygląd.

- **Warsztaty antydyskryminacyjne – Manifest przeciwko dyskryminacji**

Warsztaty mają na celu „ujawnienia” mechanizmu oraz przyczyn dyskryminacji we współczesnym społeczeństwie. Projekt wpisze się w często poruszaną w dzisiejszych czasach tematykę mowy nienawiści, dyskryminacji i stereotypów. By uniknąć podziałów w społeczeństwie ze względu na kolor skóry czy religię, tego typu warsztaty są potrzebne, gdyż uczą wzajemnego szacunku.

Muzeum zapewnia materiały potrzebne do warsztatów.

Czas realizacji: wtorek - piątek 9.00 - 14.30

Cena: 50 zł

Czas trwania: ok. 2h

Spacer edukacyjny

„Śladami poznańskich Żydów”

Przez cały kwiecień Muzeum Martyrologiczne w Żabikowie zaprasza na spacer tematyczne prowadzone przez naszych pracowników merytorycznych na terenie miasta Poznania.

19 kwietnia wspominamy rocznicę wybuchu powstania w getcie warszawskim – największego zbrojnego oporu Żydów podczas II wojny światowej.

W ramach "Akcji Żonkile" i upamiętnienia tysięcy ofiar getta warszawskiego Muzeum pragnie aby zorganizowana ścieżka dydaktyczna była szansą, na przypomnienie młodemu pokoleniu, że również tutaj, w Poznaniu, w Wielkopolsce w latach okupacji niemieckiej życie społeczności żydowskiej zostało brutalnie przerwane.

Uczestnicy spaceru będą mieli okazję zapoznać się z historią poznańskich Żydów od średniowiecza po czasy współczesne oraz poznać wybitne postacie związane z Poznaniem.

Trasa spaceru będzie przebiegała przez centrum Poznania, w ciągu jego trwania zobaczymy m.in. gmach byłej synagogi przy ul. Wronieckiej, budynki należące przed wojną do gminy żydowskiej, fontannę Kronthala i rzeźbę Golema znajdujące się przy al. Marcinkowskiego, pomnik upamiętniający ofiary obozów pracy przymusowej w Poznaniu przy nieczynnym dziś Stadionie Miejskim oraz lapidarium przy ul. Głogowskiej.

Czas realizacji : kwiecień 2023 r.

od wtorku do piątku w godzinach 9.00 - 13.00

cena: 50 zł (dodatkowo prosimy o zakupienie 15 min. biletu MPK)

Czas trwania: ok. 2,5 h

Uroczystości upamiętniające

Corocznie Muzeum Martyrologiczne w Żabikowie organizuje wydarzenia upamiętniające. Poprzez to pielęgnowana i zachowana zostaje pamięć. Ponadto uczymy młodych ludzi postaw pożądanych z punktu widzenia społeczeństwa.

Cykliczne uroczystości:

- **Rocznica likwidacji i ewakuacji obozu w Żabikowie**
19 styczeń; miejsce: teren byłego obozu w Żabikowie
- **Droga Krzyżowa ku czci ofiar obozu karno-śledczego w Żabikowie**
marzec; miejsce: teren byłego obozu w Żabikowie
Współorganizatorzy: parafia pod wezwaniem św. Barbary w Luboniu, Urząd Miasta Luboń.
- **Rocznica rozstrzelania płk Henryka Kowalówki, komendanta Okręgu Poznańskiego Armii Krajowej i Jego żołnierzy**
czerwiec; miejsce: teren byłego obozu w Żabikowie
Współorganizatorzy: Światowy Związek Żołnierzy AK, duszpasterstwo AK, Urząd Miasta Luboń, parafia pod wezwaniem św. Barbary w Luboniu, szkoły lubońskie, uczniowie szkół w Poznaniu.

Więcej informacji znajduje się na stronie internetowej Muzeum.

Pobyty studyjne

Muzeum zaprasza uczniów szkół ponadpodstawowych, studentów oraz zorganizowane grupy dorosłych na jednodniowe pobyty studyjne.

Podczas ich trwania uczestnicy będą mieli okazję szczegółowo zapoznać się z historią obozu karno-śledczego w Żabikowie, jego znaczeniem w polityce prowadzonej przez Trzecią Rzeszę, a także historią oraz współczesną działalnością Muzeum w Żabikowie.

W czasie pobytu studyjnego zaplanowano kompleksowe zwiedzanie Miejsca Pamięci z przewodnikiem, wykład i warsztaty przygotowane przez pracowników Muzeum oraz pokazy filmowe. Ponadto uczestnicy będą mieli okazję samodzielnie pracować z przygotowanymi materiałami źródłowymi z archiwum Muzeum.

Czas realizacji : wtorek - piątek 9.00 - 14.30

cena: 90 zł

Czas trwania: ok. 4h

Projekty indywidualne dla szkół

Dla nauczycieli oraz uczniów zainteresowanych tematyką okresu okupacji proponujemy projekty edukacyjno - badawcze.

Muzeum w maju 2023 roku planuje rozpocząć projekt edukacyjny pt. "Od Reichsautobahnlager Poggenburg do Kulmhof".

Będzie on polegał na organizacji dwóch jednodniowych wizyt studyjnych młodzieży szkół ponadpodstawowych w Miejscach Pamięci: w Chełmnie nad Nerem i w Żabikowie.

Celem wizyt będzie zapoznanie uczestników z historią polityki eksterminacyjnej wobec ludności żydowskiej prowadzonej przez Trzecią Rzeszę, w tym roli obozów pracy przymusowej dla Żydów oraz historią pierwszego niemieckiego obozu zagłady Kulmhof w Chełmnie nad Nerem.

Program pobytu w Muzeum w Żabikowie to zwiedzanie stałej ekspozycji i uczestnictwo w lekcji muzealnej (wraz z warsztatem) poświęconych obozom pracy przymusowej dla Żydów w Wielkopolsce w latach 1941–1943.

Natomiast w Chełmnie oprowadzanie po wystawie muzealnej oraz Miejscu Pamięci w lesie rzurowskim.

Więcej szczegółów mogą Państwo otrzymać kontaktując się z Muzeum.

Oferta edukacyjna

on-line

1. Wirtualne oprowadzanie po wystawach stałych Muzeum Martyrologicznego w Żabikowie

- ekspozycja poświęcona historii obozu karno-śledczego w Żabikowie;
Polizeigefängnis der Sicherheitspolizei und Arbeitserziehungslager in Posen - Lenzingen
(czas trwania ok. 45 minut)
- ekspozycja poświęcona historii obozu pracy przymusowej dla Żydów
tzw. *Reichsautobahn – Lager Poggenburg*
(czas trwania ok. 30 minut)

2. Proponowane tematy lekcji

(czas trwania 45 minut)

- Historia obozu karno-śledczego w Żabikowie
- Zagłada przez pracę. Obozy pracy przymusowej dla Żydów

3. Wykłady

(czas trwania 45 minut)

Zachęcamy Państwa do zamawiania tematycznych wykładów on-line. Proponowane tematy:

- Polityka Trzeciej Rzeszy wobec narodu polskiego w tzw. Kraju Warty
- Obozy pracy przymusowej dla Żydów w okupowanej Wielkopolsce w latach 1941-1943
- Aresztowania przedstawicieli wielkopolskich elit we wrześniu – październiku 1939 r.
- Fort VII i Żabikowo – wspólna historia obozów gestapo w Poznaniu
- Kontakt ze światem. Korespondencja obozowa więźniów w zbiorach Muzeum Martyrologicznego w Żabikowie (Fort VII i Żabikowo)

Czas realizacji: wtorek - piątek 8.00 - 14.30

Cena zajęć on-line:

Oprowadzanie – 30 zł

Lekcja – 40 zł

Wykład - 50 zł

Wydawnictwa

Oferta wydawnicza Muzeum obejmuje m.in. opracowania naukowe, biografie i wspomnienia więźniów, filmy, foldery o tematyce obozowej oraz materiały dydaktyczne.

Wszystkie publikacje dotyczą obozu karno-śledczego w Żabikowie (Więzienia Policji Bezpieczeństwa i Wychowawczego Obóz Pracy), obozów pracy przymusowej dla Żydów oraz obozu zagłady Kulmhof w Chełmnie nad Nerem.

Cała oferta wydawnicza znajduje się na [stronie internetowej Muzeum](#).

Książki można zakupić w siedzibie Muzeum lub kontaktując się drogą elektroniczną: muzeum@zabikowo.eu

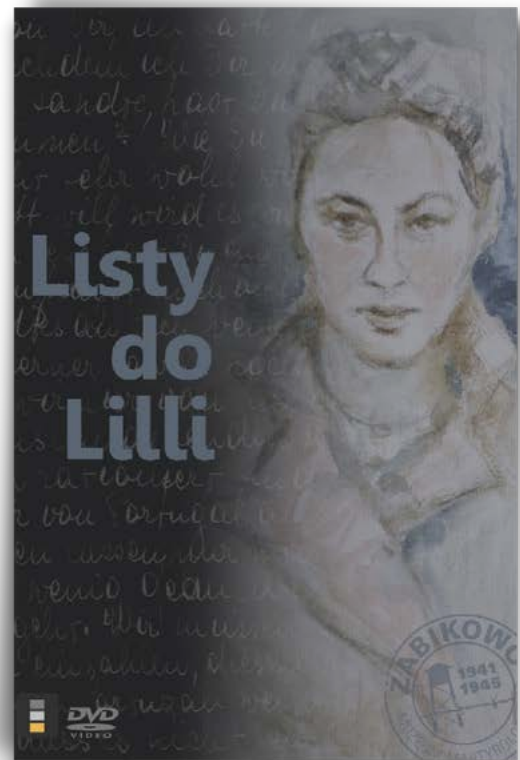
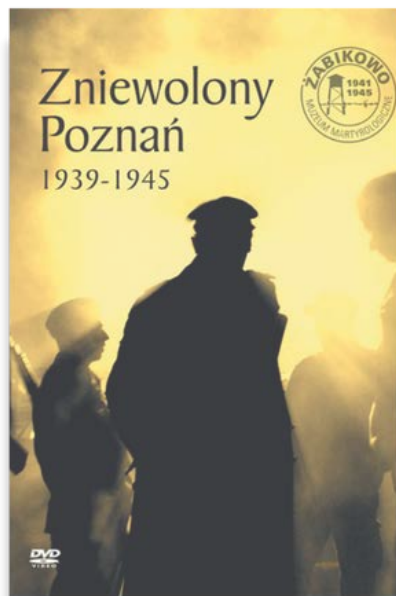
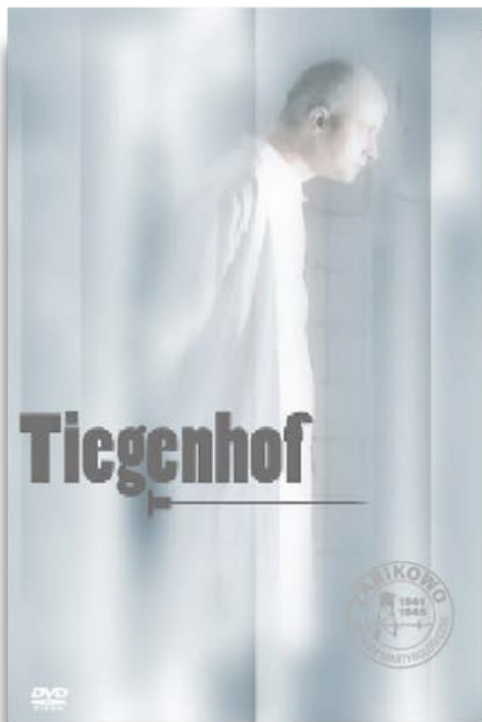
Żabikowo Wirtualnie

Prezentujemy Państwu nowy folder pt. „Żabikowo Wirtualnie”, który jest suplementem do powstałej w 2021 r. ścieżki informacyjnej na terenie Miejsca Pamięci byłego obozu karno-śledczego w Żabikowie.

„Żabikowo Wirtualnie” zawiera plan obozu wraz z zaznaczonymi najważniejszymi elementami infrastruktury obozowej. Do niektórych z nich zostały dodane kody QR, które po zeskanowaniu urządzeniem mobilnym przekierują Odwiedzającego do nagrania, na którym były więzień opowiada historię związaną np. z poszczególnymi obiektami lub warunkami osadzenia.

Folder „Żabikowo Wirtualnie” daje możliwość bycia „oprowadzonym” po terenie byłego niemieckiego obozu przez byłego więźnia.

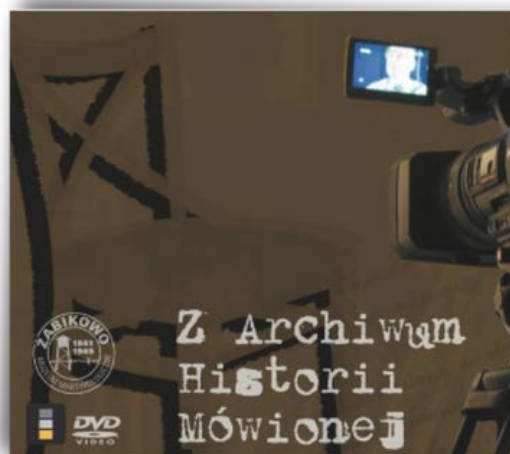

Na szczególną uwagę zasługują filmy zrealizowane przez Muzeum:

- „Zniewolony Poznań 1939 – 1945”
- „Stadion”
- „Tiegenhof”
- „Listy do Lili”
- „Byliśmy strażnikami...”
- "Na prawo od wieży ciśnień"
- "Z Archiwum Historii Mówionej"

Muzeum oferuje możliwość zamówienia projekcji wybranych filmów.

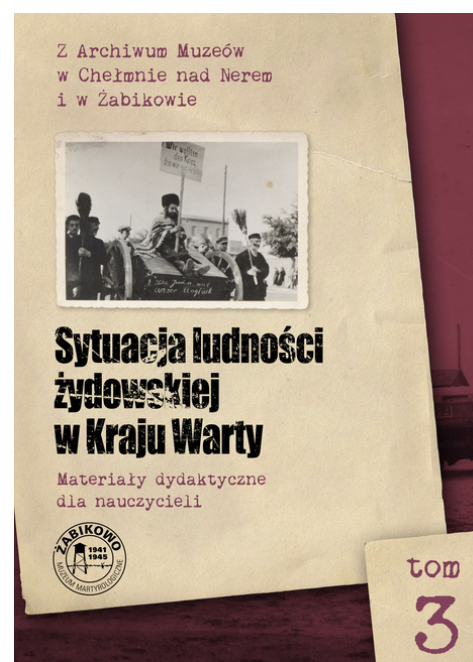
Materiały dydaktyczne

Publikacja tek edukacyjnych została stworzona wspólnie z Zakładem Dydaktyki Historii Wydziału Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z myślą o nauczycielach uczących przedmiotów humanistycznych (historia, język polski, wiedza o społeczeństwie, etyka) na poziomie szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Pakiet edukacyjny podzielony jest na dwie części: drukowaną i multimedialną dostępną na stronie internetowej muzeum. W części pierwszej znajdują się artykuły historyczne oraz komentarz dydaktyczny z odniesieniem do obowiązującej PP. Z kolei część druga obejmuje dziesięć scenariuszy zajęć dydaktycznych: dla nauczycieli uczących na poziomie szkoły podstawowej oraz adresowanych dla pedagogów szkół ponadpodstawowych. Dodatkowo do każdej propozycji lekcji załączamy bogaty materiał źródłowy (fotografie, mapy, dokumenty), który nauczyciel może wykorzystać podczas lekcji. W skład pakietu wchodzi także fragmenty wywiadów nagrane ze Świadcami Czasu w ramach realizowanego przez Muzeum projektu Archiwum Historii Mówionej.

Materiały dydaktyczne można uzyskać kontaktując się z Muzeum.

- Tom 1 - Teki edukacyjne „Niemiecki obóz zagłady Kulmhof”.
Materiały dydaktyczne dla nauczycieli, Żabikowo 2021.
- Tom 2 - Teki edukacyjne „Obozy pracy przymusowej dla Żydów w Wielkopolsce”.
Materiały dydaktyczne dla nauczycieli, Żabikowo 2016.
- Tom 3 - Teki edukacyjne „Sytuacja ludności żydowskiej w Kraju Warty”.
Materiały dydaktyczne dla nauczycieli, Żabikowo 2020.

Konkurs

W tym roku odbywa się 2. edycja Wojewódzkiego Konkursu Historyczno-Literackiego "Wielkopole w czasie II wojny światowej". Zachęcamy uczniów klas siódmych i ósmych szkoły podstawowej do wzięcia udziału w konkursie organizowanym przez Muzeum Martyrologiczne w Żabikowie oraz Szkołę Podstawową nr 2 w Mosinie. Głównym celem konkursu jest pobudzenie zainteresowania przeszłością regionu oraz rozwijanie szacunku do przeżyć i dorobku minionych pokoleń, a także szeroko rozumianej pracy ze źródłem historycznym (np. relacjami świadków, fotografiami, dokumentami, rodzinnymi pamiątkami).

Zapraszamy do zapoznania się ze szczegółami:
strona muzeum

WOJEWÓDZKI KONKURS HISTORYCZNO-LITERACKI „WIELKOPOLANIE W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ”

ORGANIZATORZY

Szkoła Podstawowa nr 2 w Mosinie

PATRONAT HONOROWY

Centrum Instytut Wielkopolski
przy Uniwersytecie im. Adama
Mickiewicza
w Poznaniu.

WIĘCEJ INFORMACJI NA TEMAT KONKURSU:

Regulamin dostępny jest na stronie internetowej Muzeum Martyrologicznego w Żabikowie oraz Szkoły Podstawowej nr 2 w Mosinie.

TEMAT

praca konkursowa może mieć
dowolną formę literacką dotyczącą
Wielkopolan w latach 1939 -1945

ETAP SZKOLNY

zgłoszenia do 20.02.2023 r.

ETAP WOJEWÓDZKI

Prace wraz z formularzem
zgłoszeniowym oraz oświadczeniem
rodzica/opiekuna prawnego należy
nadsyłać na adres Muzeum
Martyrologicznego w Żabikowie
(ul. Niezłomnych 2, 62-030 Luboń)
oraz drogą elektroniczną na adres
e-mail renata.welniak@zabikowo.eu
w nieprzekraczalnym terminie do
28 marca 2023 r. (decyduje data
stempli pocztowego).

Praktyki i wolontariat

Muzeum Martyrologiczne w Żabikowie oferuje studentom oraz – absolwentom szkół wyższych możliwość odbycia praktyk oraz realizowania współpracy wolontariackiej.

Każdy praktykant, wolontariusz włącza się w pracę Muzeum, poszerza wiedzę na temat funkcjonowania instytucji, a zdobyte doświadczenie może wykorzystać w późniejszej pracy zawodowej.

Osoby zainteresowane prosimy o kontakt z Muzeum oraz przesłanie zgłoszenia wraz z CV.

muzeum@zabikowo.eu

Workcamp

Muzeum Martyrologiczne w Żabikowie wraz ze Stowarzyszeniem „Jeden Świat” SCI Poland współorganizuje warsztaty międzynarodowe Workcamp już od 2006 r.

Spotkania te są dla wielu młodych ludzi okazją do tego, by nie tylko mieć własny udział w pracy dla pokoju na świecie, ale także poznać miejsca wcześniej nieznanne i ludzi z zupełnie innych środowisk.

Uczestnicy warsztatów poznają historię miejsca pamięci m.in. poprzez pracę z zabytkami archeologicznymi znajdującymi się w kolekcji Muzeum i przez różnego typu prace porządkowe wykonywane na obszarze dawnego obozu.

MUZEUM MARTYROLOGICZNE W ŻABIKOWIE

ul. Niezłomnych 2, 62-031 Luboń

tel. 61 813 06 81,

e-mail: muzeum@zabikowo.eu

www.zabikowo.eu

Umawianie wizyt: rezerwacje@zabikowo.eu

Pomnik "Nigdy Wojny" Józef Gosławski, 1956 r.

